

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
30 серпня 2024 року,
протокол № 2

Ректор

_____ Олег Омельчук

(підпис)

30 серпня 2024 року

м.п.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«НОТАРІАТ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право**

м. Хмельницький
2024

Розробник програми – викладачка кафедри:

Доцентка кафедри цивільного права та процесу, кандидатка юридичних наук,
доцентка

_____ Мирослава ГАРІЄВСЬКА

Схвалено кафедрою цивільного права та процесу
27 серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри _____ С.Д. Гринько
27 серпня 2024 року

Декан юридичного факультету

_____ Віктор ЗАХАРЧУК
27 серпня 2024 року

Погоджено методичною радою університету 29 серпня 2022 року, протокол № 1.

Голова методичної ради _____ І.Б. Ковтун
29 серпня 2024 року

Обліковий обсяг програми – 0,5 ум.др.арк.

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни	–	4
2.	Заплановані результати навчання	–	5
3.	Програма навчальної дисципліни	–	6
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	8
	4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	–	8
	4.2. Теми семінарських занять	–	8
	4.3. Завдання для самостійної роботи студентів	–	9
5.	Методи навчання та контролю	–	9
6.	Схема нарахування балів	–	10
7.	Рекомендована література	–	11
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	12

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	081 Право
2.	Код і назва спеціальності	–	08 Право
3.	Назва спеціалізації	–	спеціалізація не передбачена
4.	Назва дисципліни	–	Вступ до приватного права
5.	Тип дисципліни	–	вибіркова
6.	Код дисципліни	–	В.081.Б.7.5
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9.	Курс / рік навчання	–	четвертий
10.	Семестр	–	сьомий
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	3 / 90
	2) денна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	36
	% від загального обсягу	–	40%
	лекційні заняття (годин)	–	18
	% від обсягу аудиторних годин	–	50%
	семінарські заняття (годин)	–	18
	% від обсягу аудиторних годин	–	50%
	самостійна робота (годин)	–	54
	% від загального обсягу тижневих годин:	–	60%
	аудиторних занять	–	0,9
	самостійної роботи	–	0,6
	3) заочна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	16
	% від загального обсягу	–	17,8%
	лекційні заняття (годин)	–	10
	% від обсягу аудиторних годин	–	62,5%
	семінарські заняття (годин)	–	6
	% від обсягу аудиторних годин	–	37,5%
	самостійна робота (годин)	–	74
	% від загального обсягу тижневих годин:	–	82,2%
	аудиторних занять	–	
	самостійної роботи	–	
12.	Форма семестрового контролю	–	залік
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:		
	1) попередні дисципліни	–	ОП.081.Б.7 Цивільне право; ОП.081.Б.14 Сімейне право; ОП.081.Б.18 Господарське право;
	2) супутня дисципліна	–	ОП.081.Б.21 Земельне право
	3) наступні дисципліни	–	В.081.Б.8.2 Виконавче провадження; В.081.Б.8.3 Вступ до альтернативного
			вирішення спорів
14.	Мова вивчення дисципліни	–	українська.

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Нотаріат» забезпечує досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою «Бакалавр права»:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 1 Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури.

СК 7 Здатність застосовувати норми та інститути конституційного права, адміністративного права і адміністративного процесуального права, цивільного права і цивільного процесуального права, кримінального і кримінального процесуального права, земельного права, фінансового права, муніципального права, господарського права, сімейного права, трудового права та права соціального забезпечення.

СК 8 Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК10 Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11 Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12 Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15 Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК16 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен:	
1. Знання	
<i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>	
1.1)	відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату дисципліни;
1.2)	називати закони, що регулюють діяльність нотаріусів;
2. Розуміння	
<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>	
2.1)	пояснювати зміст дефініцій основних термінів;
2.2)	описувати завдання нотаріату України;
3. Застосування знань	
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>	
3.1)	окреслювати вимоги до посади нотаріуса;
3.2)	показувати організацію діяльності нотаріальних органів (державних нотаріальних контор; приватної нотаріальної діяльності; державних нотаріальних архівів);

4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) визначати особливості, послідовність та відповідність чинному законодавству нотаріальних дій;
4.2) аналізувати повноваження нотаріальних органів щодо вчинення нотаріальних дій;
4.3) співвідносити основні категорії, що застосовуються;
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) формулювати основні категорії, що зустрічаються при вивченні дисципліни «Нотаріат»;
5.2) пояснювати особливості вчинення окремих нотаріальних дій;
5.3) встановлювати можливість застосування у нотаріальній діяльності законодавства іноземних держав;
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) використовувати навички практичної роботи, розуміти зміст нормативних актів та застосовувати норми права до конкретних життєвих ситуацій;
6.2) встановлювати загальні правила посвідчення правочинів;
6.3) робити висновок щодо повноти виконання документа;
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) розробляти проекти документів за завданою ситуаційною задачею;
7.2) продовжувати процес вивчення приватного права самостійно.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Організація діяльності нотаріату в Україні

Англосаксонський нотаріат. Нотаріат класичного типу. Міжнародний союз нотаріату. Основні стандарти нотаріату класичного типу та їх відтворення у законодавстві України. Поняття, функції та завдання нотаріату. Організація роботи державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів та нотаріусів, які займаються приватною нотаріальною діяльністю.

Тема 2. Доступ до професії нотаріуса

Вимоги, що ставляться до посади нотаріуса. Помічник нотаріуса. Організація та діяльність кваліфікаційних комісій нотаріату. Порядок видачі свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю та підстави його анулювання. Присяга нотаріуса, її значення. Права та обов'язки нотаріуса.

Відповідальність приватного нотаріуса. Страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса.

Тема 3. Повноваження нотаріальних органів та посадових осіб щодо вчинення нотаріальних дій

Поняття та види компетенції нотаріальних органів. Предметна та територіальна компетенція нотаріальних органів. Поняття нотаріальної дії, нотаріального провадження. Класифікація нотаріальних проваджень. Нотаріальні провадження, що вчиняють нотаріуси.

Повноваження щодо вчинення нотаріальних дій: державними нотаріусами, які працюють в державних нотаріальних конторах та нотаріальних архівах; приватного нотаріуса; консульських

установ і дипломатичних представництв; органів місцевого самоврядування та осіб на яких покладено вчинення прирівнених до нотаріальних дій.

Заміщення приватного нотаріуса. Зупинення, припинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса: підстави, процедура. Анулювання свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю.

Тема 4. Загальні правила вчинення нотаріальних дій

Поняття нотаріальної дії. Загальні та спеціальні умови вчинення нотаріальних дій. Місце та строки вчинення нотаріальної дії. Установлення особи громадянина, який звернувся за вчиненням нотаріальної дії. Перевірка дієздатності, правоздатності та повноважень представника за довіреністю. Вимоги до документів, що подаються для вчинення нотаріальної дії. Відмова у вчиненні нотаріальної дії. Оскарження нотаріальної дії.

Тема 5. Посвідчення правочинів

Поняття, ознаки та умови чинності правочину. Нотаріальне посвідчення правочинів. Нотаріальне посвідчення договорів відчуження нерухомого майна. Нотаріальне посвідчення договору довічного утримання. Поняття, види та процедура нотаріального посвідчення довіреностей.

Тема 6. Сімейні правовідносини у нотаріальній практиці

Посвідчення правочинів щодо розпорядження майном, що є у спільній власності. Нотаріальні дії за участю малолітніх та неповнолітніх. Посвідчення договорів про надання утримання та сплату аліментів. Посвідчення справжності підписів на заявах від батьків про їх згоду на тимчасовий виїзд за кордон їх дітей. Посвідчення шлюбного договору. Видача свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя в разі смерті одного з них.

Тема 7. Спадкові правовідносини у нотаріальній практиці

Поняття, види та специфіка посвідчення заповітів. Спадкування за законом та за заповітом (прийняття та відмова від прийняття від спадщини; черги спадкування за законом; спадкування за правом представлення; спадкова трансмісія; тощо). Процесуальний порядок видачі свідоцтва про право на спадщину. Вжиття заходів до охорони спадкового майна.

Тема 8. Порядок вчинення окремих видів нотаріальних дій

Посвідченням фактів, що фізична особа є живою, а також що фізична особа перебуває у певному місці. Посвідчення часу пред'явлення документа. Засвідчення вірності копій документів і витягів з них, засвідчення справжності підписів на документах. Засвідчення вірності перекладу. Вчинення виконавчих написів.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми		Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін. зав.	СРС		Лекції	Сем.	Лабор.	Ін. зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Організація діяльності нотаріату в Україні	10	2	2	-	-	6	11	-	-	-	-	11
2.	Доступ до професії нотаріуса	18	2	2	-	-	6	11	-	-	-	-	11
3.	Повноваження нотаріальних органів та посадових осіб щодо вчинення нотаріальних дій	14	2	2	-	-	6	11	2	-	-	-	9
4.	Загальні правила вчинення нотаріальних дій	18	2	2	-	-	6	11	2	-	-	-	9
5.	Посвідчення правочинів	13	4	4	-	-	6	11	2	2	-	-	7
6.	Сімейні правовідносини у нотаріальній практиці	10	2	2	-	-	10	12	2	-	-	-	10
7.	Спадкові правовідносини у нотаріальній практиці	14	2	2	-	-	8	12	2	2	-	-	8
8.	Порядок вчинення окремих видів нотаріальних дій	10	2	2	-	-	6	11	-	2	-	-	9
	Всього за навчальний рік	90	18	18	-	-	54	90	10	6	-	-	74

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Завдання для самостійної роботи студентів

4.3.1. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.2. Виконання самостійних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.3. Тематика самостійних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Самостійні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- тестові завдання;
- повідомлення про виконання завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

2) усне або письмове(у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;

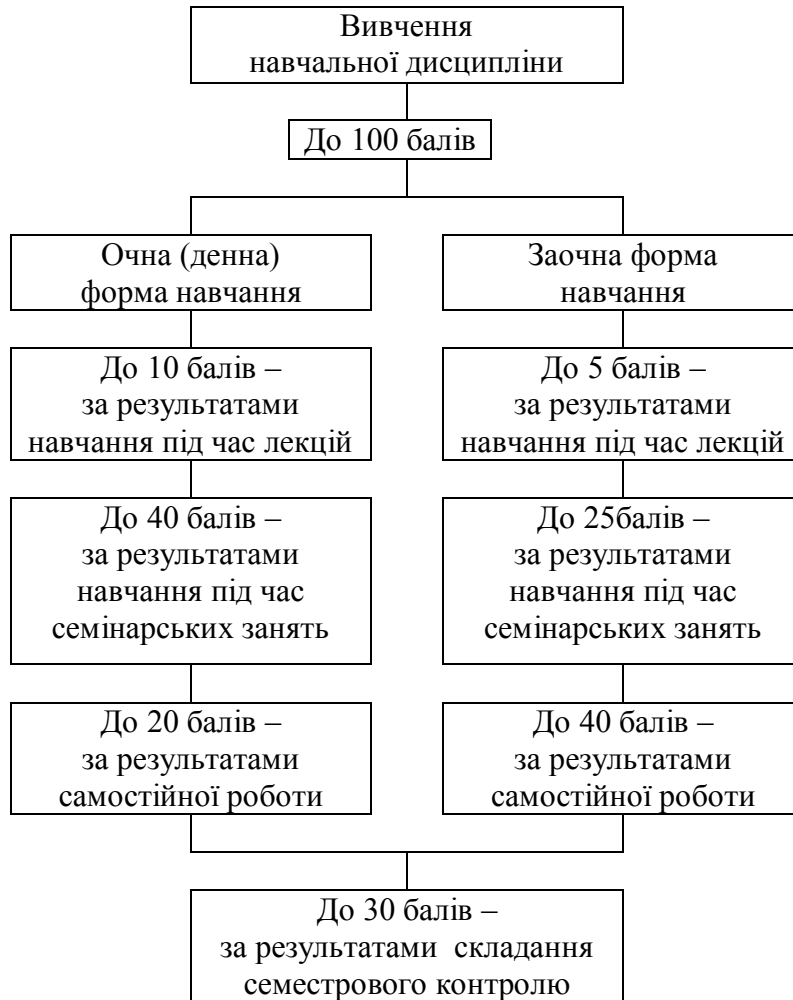
3) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного заліку або шляхом тестування.

Структура залікового білету включає два теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

3. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Баранкова В. Витребовування відомостей і документів, необхідних для вчинення нотаріальної дії. Юридичний науковий електронний журнал, 2021, № 7, с. 50-54
2. Баранкова В. Законність нотаріальних актів. Право і суспільство. 2021. № 4. С. 28 – 34
3. Баранкова В. Принцип обґрунтованості нотаріальних актів. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2021. № 51, С. 88 – 91
4. Баранкова В.В. Процесуальні особливості справ щодо відшкодування шкоди, заподіяної нотаріусами. Юридичний науковий електронний журнал, 2020, № 4 (www.lsej.org.ua.)
5. Гарієвська М. Б. Діджиталізація нотаріального процесу. Університетські наукові записки. 2021. № 2 (80). С. 96-103.
6. Гарієвська М.Б. Строк для прийняття спадщини: правові аспекти та наслідки пропуску. Науковий вісник УжНУ. Серія “Право”. 2024. Випуск 84(1). С.241-246.
7. Гарієвська М.Б. Відмова від спадщини як спосіб здійснення права на спадкування. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 7. С.89-93.
8. Деякі питання нотаріату в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2022 № 164. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/164-2022-%D0%BF#Text>
9. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів : від 10.01.2002. № 995_082. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_082#Text
10. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text17>
11. Нотаріат: підручник / М. С. Долинська. Львів : Ліра-Прес. 2018. 398 с. URL : https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3622/1/%D0%9D%D0%BE%D1%82%D0%B0%D1%80i%D0%B0%D1%82_%D0%94%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0.pdf
12. Положення про вимоги до робочого місця (нотаріальної контори) приватного нотаріуса та здійснення контролю за організацією нотаріальної діяльності: Наказ Міністерства юстиції України від 23.03.2011 р., № 888/5 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0406-11>.
13. Положення про державний нотаріальний архів: Наказ Міністерства юстиції України від 18.05.2009 р., № 870/5 // ОВУ. 2009. № 39. Ст. 1331.
14. Положення про порядок видачі свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю: Наказ Міністерства юстиції України від 11.07.2012 р., № 1043/5 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1170-12>
15. Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності та заміщення приватного нотаріуса: Наказ Міністерства юстиції України від 22.03.2011р., № 871/5 // URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0388-11>
16. Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України : затв. наказом М-ва юстиції України, МЗС України від 27.12.2004 р. № 142/5/310. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-04#Text>
17. Положення про Спадковий реєстр: Наказ Міністерства юстиції України від 07.07.2011 р., № 1810/5 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0831-11>
18. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : затв. наказом М-ва юстиції України від 22.02. 2012 р. № 296/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>
19. Правила ведення нотаріального діловодства : затв. наказом М-ва юстиції України від 22.12.2010 р. № 3253/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1318-10#Text>
20. Про запровадження Єдиного реєстру довіреностей та внесення змін і доповнень до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України від 28.12.2006 р., № 111/5 // ОВУ. 2006. № 52. Ст. 3547.
21. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій посадовими особами органів місцевого самоврядування: Наказ Міністерства юстиції України № 3306/5 від 11.11.2011 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1298-11>.

22. Про нотаріат : Закон України від 2.09.1993 р. № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>
  23. Про приєднання до Конвенції, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів : Закон України від 10.01.2002. № 2933-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2933-14#Text>
- Перелік документів, за якими стягнення провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.06.1999 р., № 1172 // ОВУ. 1999. № 26. Ст. 69.
24. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

4. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/a> — Законодавство України на сайті Верховної Ради України.
2. <http://www.ccu.gov.ua> — Конституційний Суд України.
3. <https://supreme.court.gov.ua> — Верховний Суд
4. <http://www.president.gov.ua/documents/> — Офіційні документи на Офіційному представництві Президента України.
5. <http://www.kmu.gov.ua/control/> — Урядовий портал.
6. <http://www.minjust.gov.ua/> — Міністерство юстиції України.
7. <http://www.ligazakon.ua/> — Ліга:Закон — головний правовий портал України
8. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/> — Наукова періодика України на сайті Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
9. <http://www.reyestr.court.gov.ua/> — Єдиний державний реєстр судових рішень.
10. <https://npu.org.ua> — Нотаріальна палата України